

Εβδομαδιαία Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης της Γρίπης Εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016)

Η επιτήρηση της γρίπης για την περίοδο 2015 - 2016 σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και στην Ελλάδα ξεκίνησε την εβδομάδα 40/2015 (28 Σεπτεμβρίου – 04 Οκτωβρίου 2015) και θα ολοκληρωθεί την εβδομάδα 20/2016 (16–22 Μαΐου 2016).

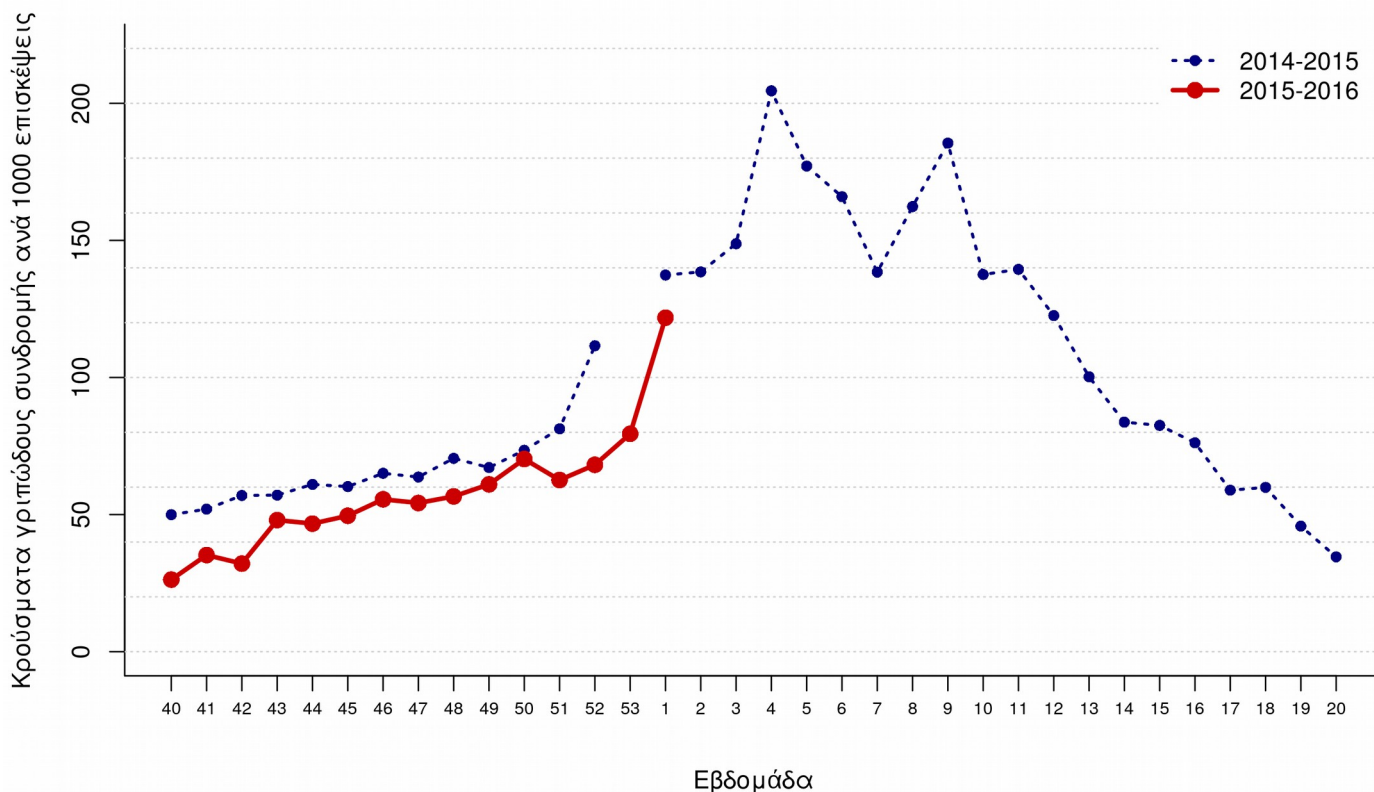
Στην παρούσα έκθεση, γίνεται εβδομαδιαία ανακεφαλαίωση των επιδημιολογικών δεδομένων στη χώρα μας, για την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016).

- Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016) οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή παρουσιάζουν σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 53/2015 (Διάγραμμα 1).
- Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016) στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α, ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 99 κλινικά δείγματα και όλα από νοσοκομεία. Τα 52 (52,5%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και όλα ήταν τύπου Α. Τα 52 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα ανήκαν στον υπότυπο A(H1N1)pdm (Διάγραμμα 2).
- Από την εβδομάδα 40/2015 έως και την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016) καταγράφηκαν 28 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 27 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ. (Πίνακας 1, Διάγραμμα 3). Το ίδιο χρονικό διάστημα καταγράφηκαν συνολικά 2 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Οι 2 θάνατοι αφορούσαν σε ασθενείς που νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4).
- Από την εβδομάδα 40/2015 μέχρι και την Πέμπτη 14 Ιανουαρίου 2016 (ώρα 15:30), στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 36 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 35 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 2). Το ίδιο χρονικό διάστημα καταγράφηκαν συνολικά 5 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Οι 4 θάνατοι αφορούν σε ασθενείς που νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ και ο 1 σε ασθενή χωρίς νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 2).
- **Με βάση τα ανωτέρω, η δραστηριότητα της γρίπης στην Ελλάδα συνεχίζει να παρουσιάζει ανοδική τάση.**

A. Κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016), οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή παρουσιάζουν σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 53/2015 (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, κατά εβδομάδα. Σύνολο χώρας, περίοδοι γρίπης: 2014-2015, 2015-2016.

Σημείωση 1: Στο ανωτέρω διάγραμμα απεικονίζονται μόνο δύο περίοδοι γρίπης και συγκεκριμένα η περσινή περίοδος 2014-2015 και η φετινή περίοδος 2015-2016, διότι λόγω αλλαγών στις λειτουργικές παραμέτρους του συστήματος Sentinel στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του από την περίοδο 2014-2015, τα δεδομένα του δικτύου δεν θεωρούνται συγκρίσιμα με αυτά των παρελθόντων ετών, παρά μόνο με αυτά της προηγούμενης περιόδου 2014-2015.

Σημείωση 2: Ο αριθμός κρουσμάτων ανά 1.000 επισκέψεις εκτιμάται με στάθμιση ως προς τον μόνιμο πληθυσμό της χώρας κατά γεωγραφικό διαμέρισμα και αστικότητα (ΕΣΥΕ, απογραφή 2001)

Σημείωση 3: Προσωρινά στοιχεία. Επισημαίνεται ότι μπορεί να υπάρξουν μικρές τροποποιήσεις της επιδημικής καμπύλης, δεδομένου ότι συνεχίζεται η αποστολή δεδομένων από τα δίκτυα Sentinel και μετά την έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Πηγή των πληροφοριών για το κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης

Τα στοιχεία του διαγράμματος 1 προέρχονται από το Σύστημα Παρατηρητών Νοσηρότητας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Sentinel), το οποίο την περίοδο 2014-2015 αναδιοργανώθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α) 2007-2013. Συγκεκριμένα τα στοιχεία προέρχονται από το δίκτυο των ιδιωτών ιατρών, το δίκτυο ιατρών Κέντρων Υγείας και το δίκτυο ιατρών Μονάδων Υγείας Π.Ε.Δ.Υ (πρώην Μονάδες Υγείας Ε.Ο.Π.Υ.Υ). Μέσω του Συστήματος Sentinel καταγράφεται δειγματοληπτικά η εξέλιξη της συχνότητας ορισμένων νοσημάτων με βάση κλινικές διαγνώσεις. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η γρίπη ή καλύτερα, οι κλινικές εκδηλώσεις που είναι συμβατές με γρίπη (γριπώδης συνδρομή).

Το σύστημα Sentinel μέσω της αναδιοργάνωσής του, προσαρμόστηκε στις πληθυσμιακές αλλαγές και τις θεσμικές μεταβολές στην οργάνωση της Π.Φ.Υ στη χώρα τα τελευταία έτη και εναρμονίστηκε με επικαιροποιημένα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα-οδηγίες.

Ως εκ τούτου, επισημαίνουμε ότι λόγω αλλαγών στις λειτουργικές παραμέτρους του Συστήματος Sentinel στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του από την περίοδο 2014-2015, τα δεδομένα του δικτύου δεν θεωρούνται συγκρίσιμα με αυτά των παρελθόντων ετών.

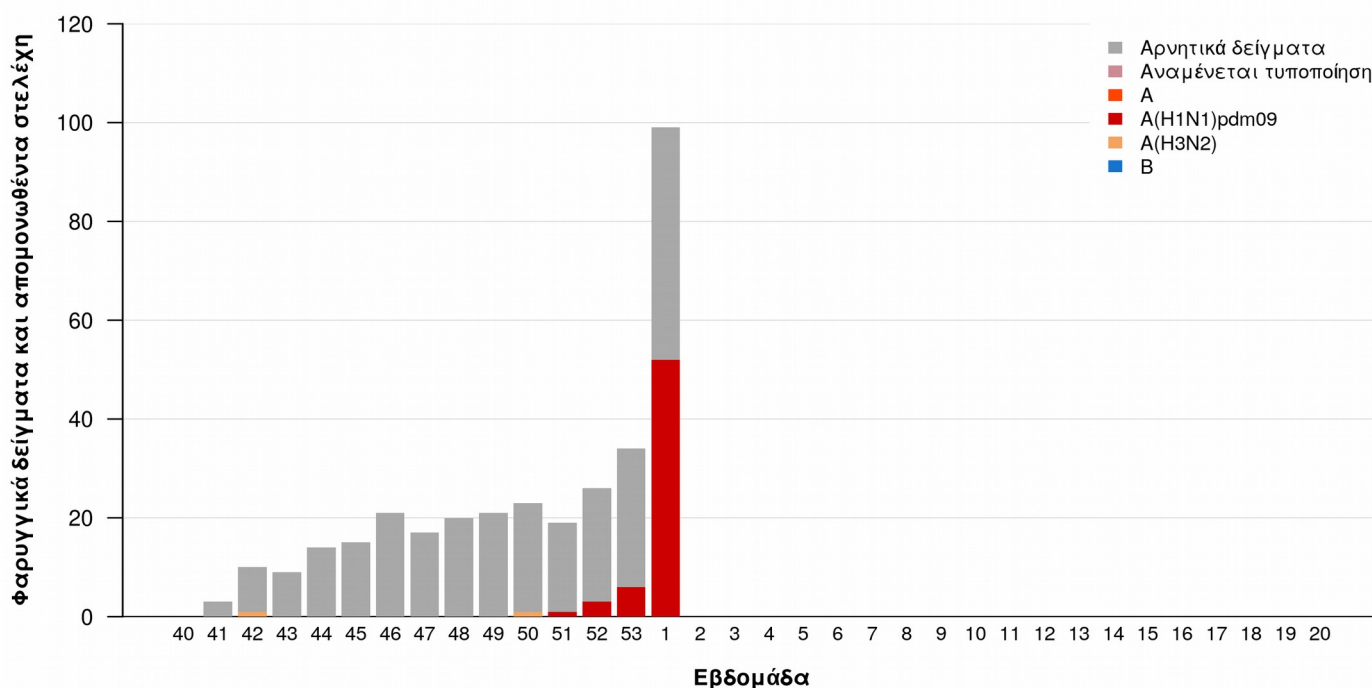
Κατά την εβδομάδα 1/2016 ο αριθμός των συμμετεχόντων ιατρών που απέστειλε κλινικά δεδομένα ανήλθε στους 83 και οι επισκέψεις για κάθε αιτία που αντιστοιχούν στους ιατρούς που δήλωσαν, ανήλθαν στις 7.798 στο σύνολο της χώρας.

Β. Εργαστηριακό σκέλος επιδημιολογικής επιπρήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016) στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α, ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 99 κλινικά δείγματα, όλα από νοσοκομεία. Τα 52 (52,5%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και όλα ήταν τύπου Α. Τα 52 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα ανήκαν στον υπότυπο Α(H1N1)pdm09.

Από την εβδομάδα 40/2015 έως και την εβδομάδα 1/2016 έχουν ελεγχθεί συνολικά 331 κλινικά δείγματα, όλα από νοσοκομεία. Τα 64 (19,3%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και όλα ήταν τύπου Α. Τα 64 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και από αυτά τα 2 (3,1%) ανήκαν στον υπότυπο Α(H3N2) και τα 62 (96,9%) στον υπότυπο Α(H1N1)pdm09.

Διάγραμμα 2: Συνολικός αριθμός φαρυγγικών δειγμάτων και απομονωθέντων στελεχών ιού γρίπης στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α. Σύνολο χώρας, περίοδος γρίπης 2015 - 2016.

Γ. Επιπήρηση σοβαρών κρούσμάτων εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με ή χωρίς νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ)

Από την εβδομάδα 40/2015 έως και την εβδομάδα 1/2016, στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 28 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 27 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 3).

Όσον αφορά στα **κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ.**: Πρόκειται για 21 άνδρες και 6 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 4 έως 77 έτη, μέση ηλικία 53,7 έτη και διάμεση 56 έτη. Τα 26 (96,3%) από τα προαναφερόμενα κρούσματα οφείλονται στον ιό γρίπης τύπου Α, ενώ σε 1 (3,7%) κρούσμα δεν έχει τυποποιηθεί ο ιός της γρίπης. Τα 22 από τα στελέχη τύπου Α που απομονώθηκαν από τα ανωτέρω κρούσματα υποτυποποιήθηκαν και όλα ανήκαν υποτύπο Α(H1N1)pdm09. (Διάγραμμα 3).

Τα 17 (63%) από τα 27 προαναφερόμενα σοβαρά κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ ανήκουν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υ.Υ (Γ1α/Γ.Π.οικ. 81918-26/10/2015).

Όσον αφορά στα **κρούσματα χωρίς νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ.**: Πρόκειται για 1 γυναίκα 63 ετών. Από το εν λόγω κρούσμα απομονώθηκε ο ιός γρίπης Α. Το συγκεκριμένο κρούσμα ανήκε σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υ.Υ (Γ1α/Γ.Π.οικ. 81918-26/10/2015).

Από την εβδομάδα 40/2015 έως και την εβδομάδα 1/2016 στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 2 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη που και οι 2 αφορούν σε κρούσματα που χρειάστηκαν νοσηλεία στη Μ.Ε.Θ και 0 σε κρούσματα που δεν νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). Πρόκειται για 1 άνδρα και 1 γυναίκα, με εύρος ηλικιών από 36 και 73 ετών. Από τα 2 (100%) κρούσματα απομονώθηκε ιός γρίπης τύπου Α. Τα 2 στελέχη γρίπης τύπου Α που απομονώθηκαν από τα προαναφερόμενα κρούσματα υποτυποποιήθηκαν και ανήκαν και τα δύο στον υποτύπο Α (H1N1)pdm09. Και τα 2 από τα προαναφερθέντα κρούσματα ανήκαν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υ.Υ (Γ1α/Γ.Π.οικ. 81918-26/10/2015)..

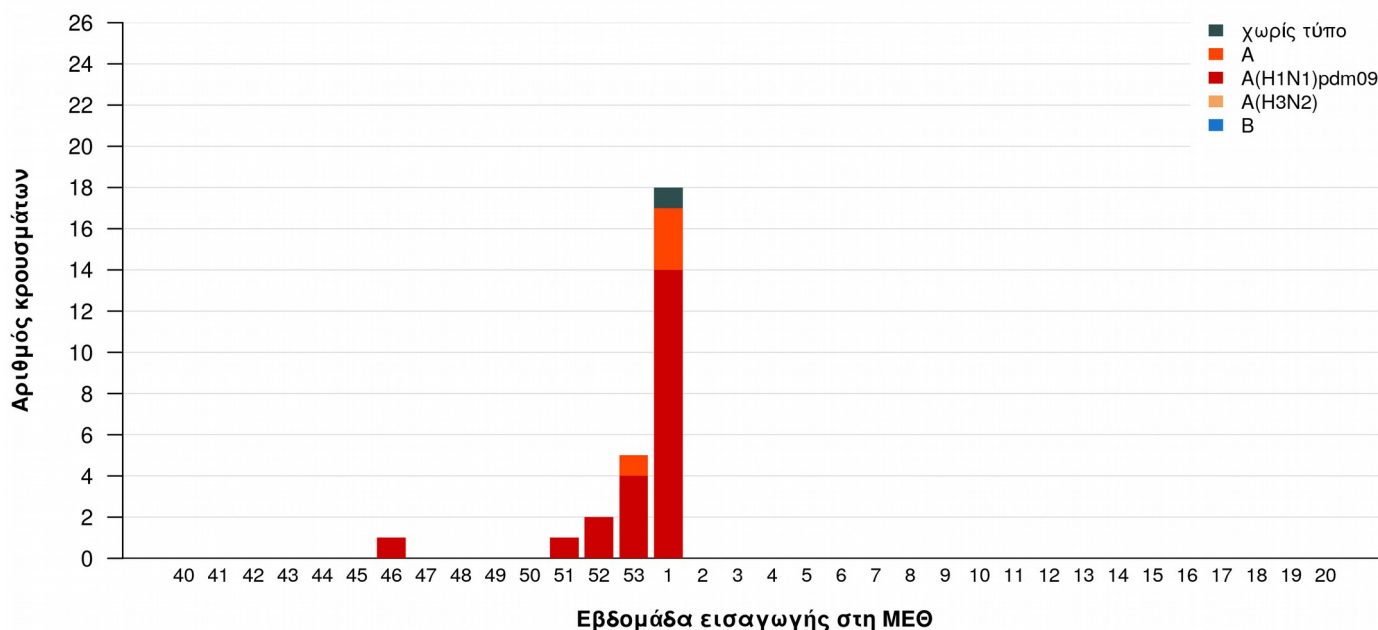
Πίνακας 1: Περιστατικά με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ και θάνατοι (σε Μ.Ε.Θ & εκτός Μ.Ε.Θ) από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2014 έως εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016).

Αριθμός νέων κρουσμάτων σε Μ.Ε.Θ. που δηλώθηκαν στις 10/01/2016	3
Νοσηλευόμενοι σε Μ.Ε.Θ. στις 10/01/2016	20
Σύνολο νοσηλευθέντων σε Μ.Ε.Θ. έως 10/01/2016	27
Θάνατοι που δηλώθηκαν στις 10/01/2016	0
Συνολικός αριθμός θανάτων έως 10/01/2016	2

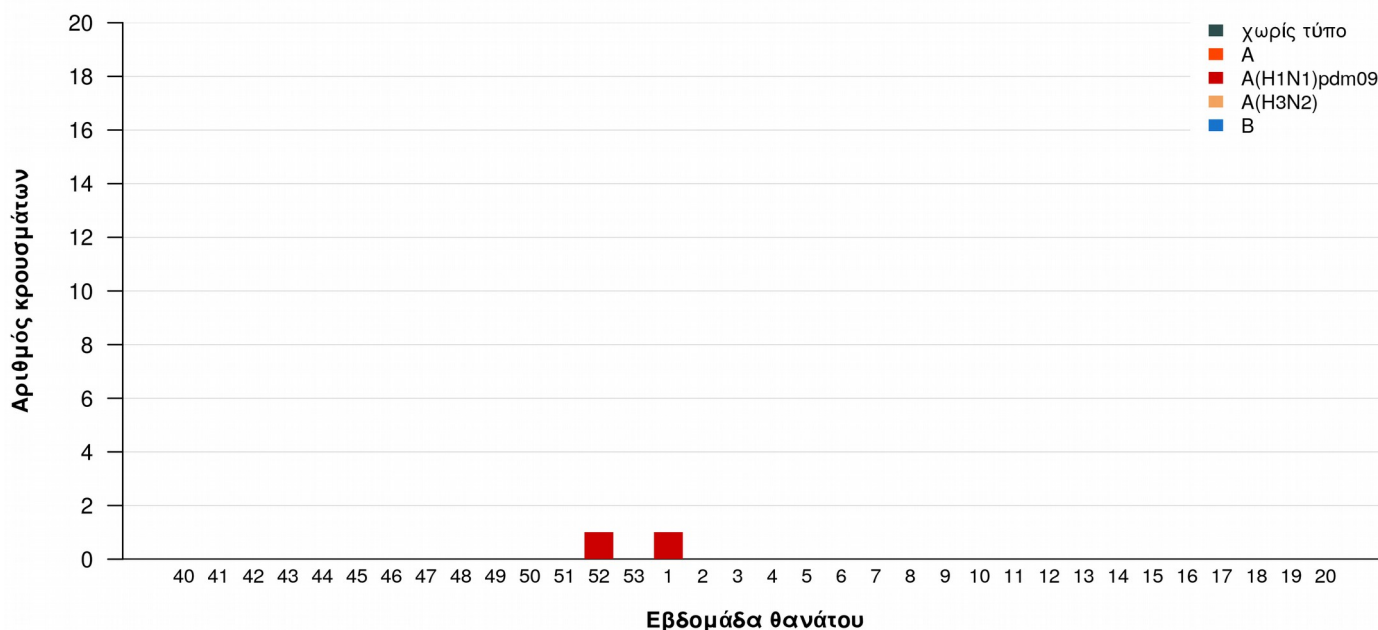
Πίνακας 2: Περιστατικά με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ και θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2014 έως και Πέμπτη 14 Ιανουαρίου 2016, ώρα 15:30. Προσωρινά στοιχεία.

Αριθμός νέων κρουσμάτων σε Μ.Ε.Θ. που δηλώθηκαν στις 14/01/2016	5
Νοσηλευόμενοι σε Μ.Ε.Θ. στις 14/01/2016	24
Σύνολο νοσηλευθέντων σε Μ.Ε.Θ. έως 14/01/2016	35
Θάνατοι που δηλώθηκαν στις 14/01/2016	2
Συνολικός αριθμός θανάτων έως 14/01/2016	5

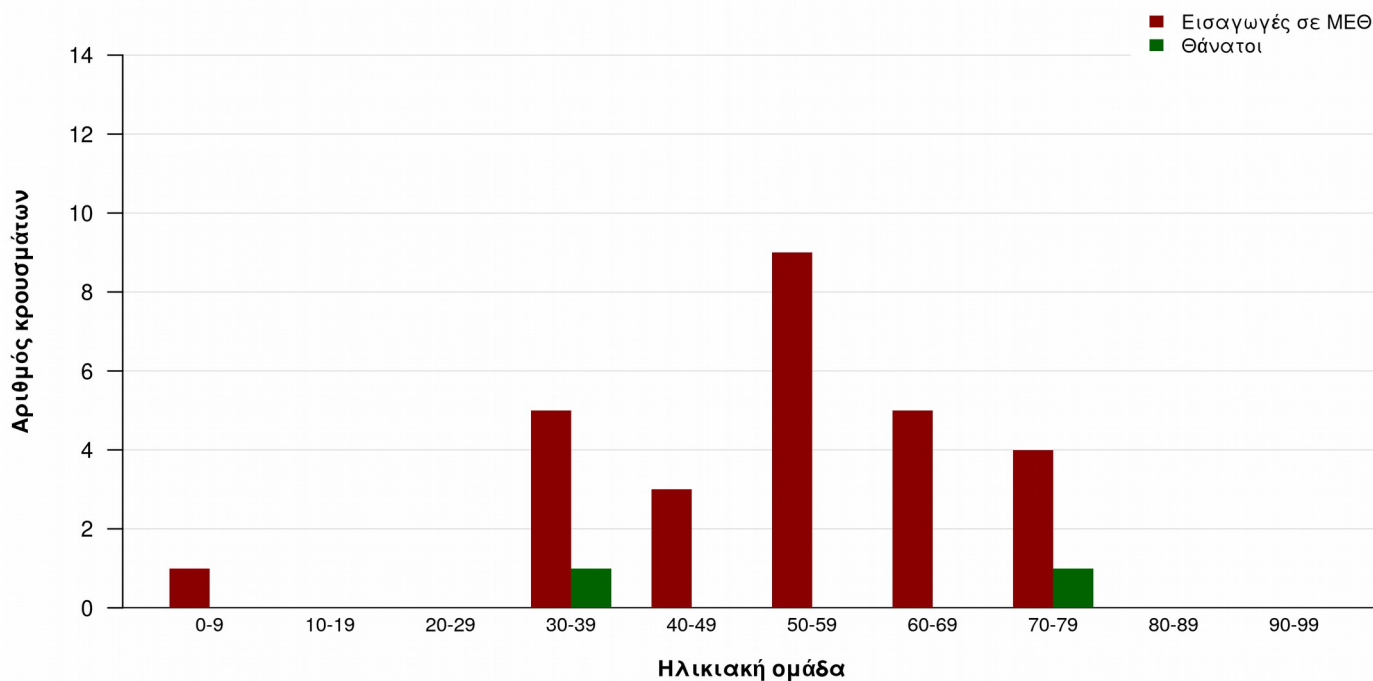
Διάγραμμα 3: Αριθμός εισαγωγών σε Μ.Ε.Θ. ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2015 έως εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016). Συνολικός αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων έως και την εβδομάδα 1/2016: 27

Διάγραμμα 4: Αριθμός θανάτων (σε Μ.Ε.Θ. & εκτός Μ.Ε.Θ) ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2015 έως εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016). Συνολικός αριθμός θανάτων έως και την εβδομάδα 1/2016: 2

Διάγραμμα 5: Ηλικιακή κατανομή εισαχθέντων σε Μ.Ε.Θ. με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη και ασθενών που κατέληξαν σε Μ.Ε.Θ ή εκτός Μ.Ε.Θ. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2015 έως εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016).

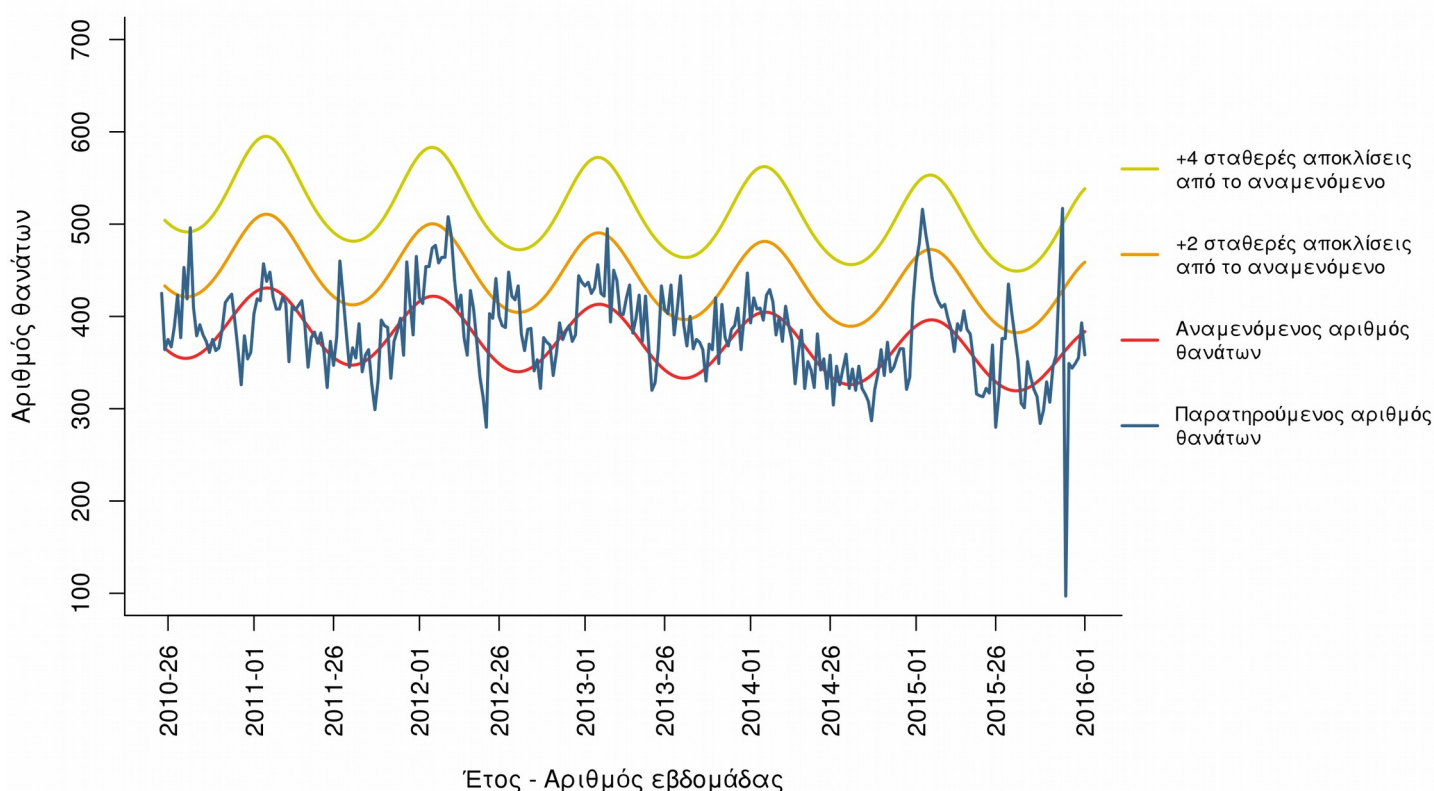

Δ. Σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας

Παρουσιάζονται εδώ τα κύρια ευρήματα από την επιδημιολογική επιτήρηση της θνησιμότητας στην Ελλάδα, με επικέντρωση στην έγκαιρη ανίχνευση θνησιμότητας που υπερβαίνει την αναμενόμενη (excess mortality).

Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016), η θνησιμότητα στην Ελλάδα από όλες τις αιτίες κυμάνθηκε στα πλαίσια της αναμενόμενης (Διάγραμμα 6).

Διάγραμμα 6: Παρατηρούμενος και αναμενόμενος αριθμός θανάτων κατά εβδομάδα στις περιοχές της Ελλάδας που μετέχουν στο σύστημα επιτήρησης. Εβδομάδα 30/2009 έως εβδομάδα 1/2016.

Σημειώσεις:

1. Ο παρατηρούμενος αριθμός θανάτων των τελευταίων 4 εβδομάδων διορθώνεται λαμβάνοντας υπόψη την υπολογιζόμενη χρονική καθυστέρηση στις δηλώσεις θανάτων και αναπροσαρμόζεται κάθε εβδομάδα με βάση τα νέα δεδομένα.
2. Τα δεδομένα της εβδομάδας 1/2016 αφορούν τους Δήμους Αθηναίων, Κερατσινίου και Πειραιά, καθώς και τις Περιφερειακές Ενότητες Μαγνησίας και Σποράδων, Αχαΐας, Καβάλας και Κέρκυρας.

Πηγή πληροφοριών για το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες

Η καταγραφή των θανάτων γίνεται δειγματοληπτικά από τα Ληξιαρχεία ορισμένων δήμων της χώρας σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και αφορά τους θανάτους που εγγράφηκαν στα ληξιαρχεία κατά την εβδομάδα αναφοράς.

Στο σύστημα, στην παρούσα φάση, συμμετέχουν περιοχές με πληθυσμό περίπου 1.661.541 κατοίκους, που αντιπροσωπεύουν το 15% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας (Απογραφή Πληθυσμού, 2011). Συγκεκριμένα συμμετέχουν το σύνολο των δήμων των περιφερειακών ενοτήτων Αχαΐας, Κέρκυρας, Μαγνησίας & Σποράδων, Καβάλας & Θάσου και οι Δήμοι Αθηναίων, Πειραιώς και Κερατσινίου-Δραπετσώνας.

Τα δεδομένα προέρχονται από το νέο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων (ΠΣ ΛΗΠ) που λειτουργεί από το Μάιο του 2013 στη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης & ΗΕΣ της Γεν. Δ/σης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών. Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ έχει οριστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών ως διαπιστευμένος φορέας.

Το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες εφαρμόζεται στο πλαίσιο του προγράμματος European Mortality Monitoring (Euro-MOMO), στο οποίο συμμετέχουν και άλλες 21 ευρωπαϊκές χώρες. Το συντονισμό του προγράμματος στην Ελλάδα έχει το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Δ. Η δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη

Παρατίθενται κατωτέρω τα δεδομένα για την δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016 28).

Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016) από τις 43 συνολικά χώρες που απέστειλαν δεδομένα οι 35 ανέφεραν χαμηλή δραστηριότητα της γρίπης και 8 ανέφεραν μέτρια δραστηριότητα της γρίπης (Map 1).

Όσον αφορά στη γεωγραφική διασπορά, 19 χώρες ανέφεραν σποραδικά κρούσματα, 7 χώρες τοπική μετάδοση, 1 χώρα μετάδοση σε επίπεδο περιφέρειας και 9 εκτεταμένη μετάδοση των ιών της γρίπης (Map 2).

Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016) στο σύνολο των 1.157 κλινικών δειγμάτων που ελήφθησαν από τα δίκτυα Sentinel, τα 427 (37%) ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα 330 (77,3%) ήταν τύπου Α και τα 97 (22,7%) τύπου Β. Το 81,7% των στελεχών τύπου Α που υποτυποποιήθηκαν ανήκαν στον υπότυπο A(H1N1)pdm09.

Επίσης, 2.170 (20,1%) κλινικά δείγματα, στο σύνολο των 10.758 κλινικών δειγμάτων που ελήφθησαν από νοσοκομεία κατά την εβδομάδα 1/2016, ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 2.038 (93,9%) ήταν τύπου Α και τα 132 (6,1%) τύπου Β. Το 89% των στελεχών τύπου Α που υποτυποποιήθηκαν, ανήκαν στον υπότυπο A(H1N1)pdm09.

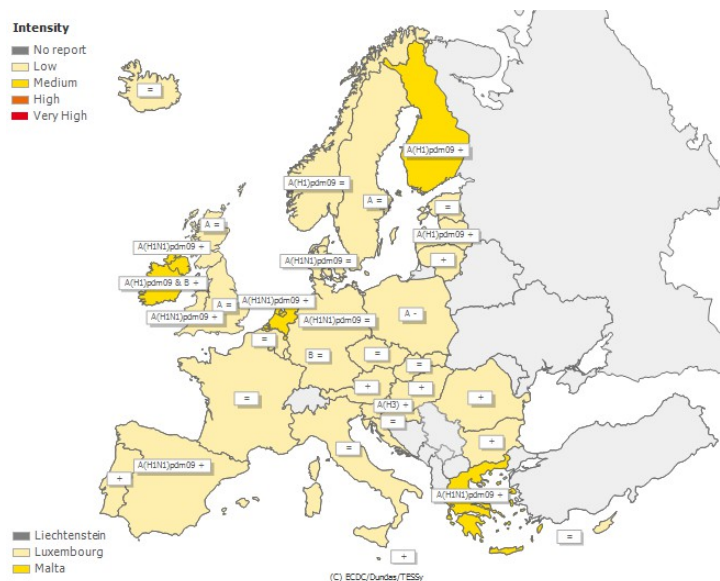
Από την εβδομάδα 40/2015 έως και την εβδομάδα 1/2016 στο σύνολο των 12.082 κλινικών δειγμάτων που ελήφθησαν από τα δίκτυα Sentinel τα 1.235 (10,2%) ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 913 (73,9%) ήταν τύπου Α και τα 322 (26,1%) τύπου Β. Το 82,8% των στελεχών τύπου Α που υποτυποποιήθηκαν ανήκαν στον υπότυπο A(H1N1)pdm09.

Από την εβδομάδα 40/2015 έως και την εβδομάδα 1/2015 στο σύνολο των 134.008 που έχουν ληφθεί από νοσοκομεία τα 7.386 (5,5%) ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 6.539 (88,5%) ήταν τύπου Α και τα 847 (11,5%) τύπου Β. Το 88,3% των στελεχών τύπου Α που υποτυποποιήθηκαν ανήκαν στον υπότυπο A(H1N1)pdm09.

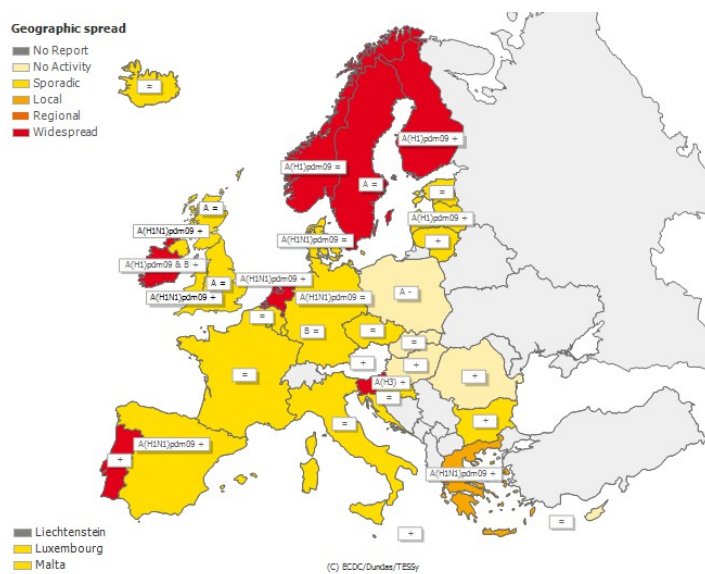
Κατά την εβδομάδα 1/2016 (04–10 Ιανουαρίου 2016), αναφέρθηκαν 46 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με νοσηλεία σε νοσοκομείο.

Από την εβδομάδα 40/2015 έως την εβδομάδα 1/2016 έχουν καταγραφεί 363 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με νοσηλεία σε νοσοκομείο, τα 261 εκ των οποίων νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ. Τα 215 (94,6%) από τα κρούσματα που νοσηλεύτηκαν σε ΜΕΘ οφείλονταν στον ιό Α της γρίπης και τα 12 (5,4%) στον ιό γρίπης τύπου Β. Το 87,2% των στελεχών Α που υποτυποποιήθηκαν ανήκαν στον υπότυπο A(H1N1)pdm09.

Map 1. Intensity for week 1/2016

Map 2. Geographic spread for week 1/2016

Σημείωση: Η εβδομαδιαία έκθεση για τη δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ECDC: <http://www.flunewseurope.org/>